

Lakiosasto

8.1.1998

Työeläkelaitoksille

- 1 VALTION JA EVANKELIS-LUTERILAISEN KIRKON LYHYIDEN PALVELUSSUHTEIDEN VAKUUTTAMISEEN LIITTYVÄT LAINMUUTOKSET ON VAHVISTETTU
- 2 VALTION ELÄKEJÄRJESTELMÄN PIIRIIN KUULUVASTA KUNNAN PERUSKOULUN JA LUKION HENKILÖKUNNASTA TYÖNANTAJAN ELÄKEMAKSU

1
JULKISEN PUOLEN LYHYET PALVELUSSUHTEET

Eläketurvakeskus on yleiskirjeessä A 43/97 kertonut hallituksen esityksestä valtion lyhyiden palvelussuhteiden eläketurvaa koskevaksi lainsäädännöksi (HE 219/1997) sekä esityksestä laiksi evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain muuttamisesta (HE 229/1997).

Esityksiin sisältyvät lait: laki kuukautta lyhyempien valtion palvelussuhteiden eläketurvan järjestämisestä (1152/1997) ja laki valtion eläkelain muuttamisesta (1153/1997) sekä laki evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain muuttamisesta (1372/1997) on vahvistettu hallituksen esityksen mukaisina. Lait tulivat voimaan 1.1.1998. Lakitekstit ovat liitteenä.

2
KOULUJEN HENKILÖKUNTA

Kunnat maksavat vuodesta 1998 alkaen työnantajan eläkemaksua myös valtion eläkejärjestelmän piiriin kuuluvista peruskoulun ja lukion sekä vastaavien yksityisten oppilaitosten palveluksessa olevista henkilöistä (laki valtion eläkerahastosta annetun lain 4 ja 6 §:n muuttamisesta (1154/1997). Aiemmin työnantajalta ei ole peritty eläkemaksua näistä työntekijöistä. Lakiteksti on liitteenä.

Ruotsinkieliset lait

Ruotsinkielisiä lakitekstejä voi tilata Oy Edita Ab:sta, puhelin (09) 5660 566.

ELÄKETURVAKESKUS

Helena Tapio

Tapio Karsikas

N:o 1152

Laki**kuukautta lyhyempien valtion palvelussuhteiden eläketurvan järjestämisestä**

Annettu Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 1997

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan valtion eläkelaisissa (280/1966) tarkoitettuihin työ- ja virkasuhteisiin, joita valtion eläkelaki ei koske sen vuoksi, että ne ovat kestäneet yksinään alle kuukauden kuulumatta lain 1 §:n 4 momentissa säädetyllä tavalla muuhun palvelukseen. Tätä lakia sovelletaan myös vähintään kuukauden jatkuviin virka- tai työsuhteisiin siltä osin kuin niihin ei valtion eläkelain 2 §:n 1 momentin 4 kohdan perusteella sovelleta sanottua lakia.

Edellä 1 momentissa tarkoitettusta virka- ja työsuhteesta käytetään jäljempänä nimitystä lyhytpalvelus ja siinä olevaa henkilöä sanotaan työntekijäksi. Lyhytpalveluksena pidetään myös sellaista kirjallisen tai suullisen toimeksianto- tai konsulttisopimuksen tai vastaavan järjestelyn perusteella tehtävää 1 momentin mukaista työtä, jossa työpanoksen antaa ja rahallisen vastikkeen saa luonnollinen henkilö toimimatta yrittäjänä eikä toimintaa harjoiteta yhtiön tai muun yhteisön nimissä.

HE 219/1997
StVM 24/1997
EV 197/1997

2 §

Eläkeoikeus

Tämän lain 1 §:ssä tarkoitettussa lyhytpalveluksessa olevalla työntekijällä on oikeus vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja osa-aikaeläkkeeseen sekä muuhun etuuteen valtion varoista siten kuin tässä laissa säädetään. Eläkkeen saamisen edellytykset ovat soveltuvin osin valtion eläkelain mukaiset. Hänen kuoltuaan on hänen edunsaajillaan oikeus perhe-eläkkeeseen valtion varoista soveltuvin osin valtion perhe-eläkelain (774/1968) mukaisesti. Eläkeikä on 65 vuotta.

3 §

Eläkkeen määrä

Eläkkeen määrä ja eläkkeen perusteena oleva palkka lasketaan soveltuvin osin valtion eläkelain mukaisesti jokaisesta lyhytpalveluksesta erikseen. Eläkkeen määrä on 1/8 prosenttia eläkeajaksi luettavaa kuukautta kohti ja se lasketaan kuukauden kolmaskym-

menesosilta jokaista lyhytpalveluksen päivää kohti erikseen.

Eläkkeen määrä on kuitenkin 5/24 prosenttia eläkeajaksi luettavaa kuukautta kohti sen vuoden alusta, jona työntekijä täyttää 60 vuotta, ei kuitenkaan siltä osin kuin eläkkeeseen oikeuttavaksi luetaan työkyvyttömyyden tai työttömyyden alkamisen ja eläkeiän tai tätä alemman eroamisiän välinen aika (*tuleva aika*) tai aika, jolta edunsaaja on saanut eläkettä.

Tulevaa aikaa ei liitetä tämän lain mukaan eläkeajaksi luettaviin palveluksiin. Jos edunsaajalla ei kuitenkaan ole oikeutta valtion eläkelain 5 b §:n 2 momentissa tarkoitettuun täysitehoiseen eläkkeeseen minkään työntekijäin eläkelain (395/1961) 8 §:n 4 momentissa mainitun säännöksen mukaisen virkattai työsuhteen taikka yrittäjätoiminnan perusteella, tämän lain mukaista eläkettä määrättäessä otetaan huomioon tuleva aika. Tulevan ajan huomioon ottaminen edellyttää kuitenkin, että työntekijä on eläketapahtumaa edeltävän 360 päivän ajalta ansainnut tässä laissa tarkoitetuissa lyhytpalveluksissa yhteensä vähintään valtion eläkelain 2 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua määrän kaksitoistakertaisena. Tulevan ajan eläkepalkkana pidetään mainittujen 360 päivän ajalta tämän pykälän mukaan eläkkeeseen oikeuttavista palvelussuhteista saatuja työansioita, joista on vähennetty valtion eläkelain 7 a §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla edunsaajan eläkemaksu, jaettuna 12:lla.

Jos eläkkeeseen oikeuttavaksi luetaan tuleva aika tai aika, jolta edunsaaja on saanut täysitehoista eläkettä, eläkkeen määrä on kuitenkin 1/10 prosenttia eläkeajaksi luettavaa kuukautta kohti, kun tuleva aika koskee tai eläkettä on saatu 50 vuoden täyttämisen jälkeiseltä ajalta. Eläkkeen määrä on 1/15 prosenttia eläkeajaksi luettavaa kuukautta kohti, kun tuleva aika koskee tai eläkettä on

saatu 60 vuoden täyttämisen jälkeiseltä ajalta.

4 §

Toimeenpano

Tämän lain mukaisen eläketurvan toimeenpanosta huolehtii valtiokonttori. Eläkkeen maksamisesta, keskeyttämisestä, lakkauttamisesta ja muusta hoidosta sekä muutoksenhausta, oikaisemisesta, uudelleen käsittelystä ja vastaavista menettelyistä on voimassa soveltuvin osin se, mitä valtion eläkelaisla säädetään eläkkeistä ja eläkeasiain hallinnosta. Eläkemaksun perimisestä valtion eläkerahastoon säädetään valtion eläkerahastosta annetussa laissa (1372/1989).

5 §

Viittaussäännös

Mitä muualla säädetään valtion eläkelain mukaisesta eläkkeestä tai valtion perhe-eläkelain mukaisesta perhe-eläkkeestä, koskee soveltuvin osin myös tämän lain mukaista eläkettä.

6 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1998.

Lakia sovelletaan lyhytpalvelukseen, joka on alkanut lain voimaantulon jälkeen. Jos lyhytpalvelus on alkanut ennen lain voimaantuloa, mutta siihen ei valtion eläkelain 2 §:n 1 momentin 4 kohdan perusteella sovelleta mainittua lakia, sovelletaan palvelukseen tätä lakia sen voimaantulosta lukien.

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 1997

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Ministeri Jouko Skinnari

N:o 1153

Laki**valtion eläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 1997

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun valtion eläkelain (280/1966) 2 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1671/1995,
muutetaan 1 §:n 2 ja 4 momentti, 7 d § sekä 8 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 7 d § mainituissa laissa 1671/1995 sekä 8 §:n 1 momentti laissa 1528/1993, sekä
lisätään 5 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 1528/1993 ja 1671/1995 sekä laeissa 851/1971, 215/1979, 902/1979 ja 1180/1996, siitä mainitulla lailla 1528/1993 kumotun 2 momentin tilalle uusi 2 momentti ja 8 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 1528/1993 ja 1180/1996 sekä laissa 638/1994, siitä mainitulla lailla 1528/1993 kumotun 6 momentin tilalle uusi 6 momentti seuraavasti:

1 §

Mitä tässä laissa säädetään viroista, koskee myös toimia sekä tilapäisiä ja muita tehtäviä, joiden haltijat ovat virkasuhteessa valtioon. Samoin se koskee myös sellaista kirjallisen tai suullisen toimeksianto- tai konsulttisopimuksen tai vastaavan järjestelyn perusteella tehtävää työtä, jossa työpanoksen antaa ja rahallisen vastikkeen saa luonnollinen henkilö toimimatta yrittäjänä eikä toimintaa harjoiteta yhtiön tai muun yhteisön nimissä.

Palveluksen katsotaan jatkuvan yhdenjaksoisena, vaikka edunsaaja siirtyy palveluksesta toiseen, jos siirtyminen on tapahtunut välittömästi. Jos edunsaaja on kahdessa tai useammassa samanaikaisesti jatkuvassa virassa, työssä tai tehtävässä, joista ainakin yksi jatkuu vähintään kuukauden, ne yhdessä muodostavat palveluksen. Jos edunsaaja vä-

hintään kuukauden jatkuvan palveluksen lisäksi toimii samanaikaisesti valtion toimikunnassa, neuvottelukunnassa, lautakunnassa tai muussa useasta henkilöjäsenestä koostuvassa elimessä, hänen toimintaansa pidetään kokonaisuudessaan yhtenä tässä laissa tarkoitettuna palveluksena. Jos palvelukseen kuuluvat eri tehtävät alkavat ja päättyvät eri aikaan, pidetään koko palveluksen alkamispäivänä ensimmäisen tehtävän alkamisaikaa ja päättymisenä viimeisen tehtävän päättymisaikaa.

5 §

Eläke aika lasketaan täysinä kuukausina. Laskettaessa eläkettä pyöristetään palveluksen täysien kuukausien yli menevä yli 14 päivän pituinen aika seuraavaksi täydeksi kuukaudeksi.

7 d §

Eläkepalkkaa laskettaessa työansio määräytyy maksuajankohdan mukaan samoin perusteiden kuin veron ennakkoa tai veroa pidätettäessä. Työansiona pidetään myös 1 §:n 2 ja 4 momentissa tarkoitetuista tehtävistä ja toimielimistä saatua palkkaa ja palkkiota. Työansiona ei kuitenkaan pidetä:

1) palveluksen päättyessä maksettavaa lomakorvausta;

2) jäljempänä 15 §:n 1 momentin viimeisessä virkkeessä tarkoitettuja etuuksia, jotka kohdistuvat palveluksen päättymisen jälkeeseen aikaan; eikä

3) edunsaajalle suoritettua ulkomaanedustuksen virkamiesten palkkauksesta annetun lain (346/1988) 2 §:ssä mainittua paikalliskorotusta ja lain 3 §:ssä mainittuja korvauksia sekä ulkomaanedustuksen virkamiehille paikallisten erikoisolosuhteiden perusteella maksettavista korvauksista annetussa asetuksessa (652/1993) mainittuja paikalliskorotusta ja korvauksia.

8 §

Vanhuuseläkkeen saamisen edellytyksenä on, että edunsaajalla on eläkeaikaa vähintään

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

yksi kuukausi, että hän on saavuttanut eläkeiän ja että palvelus on päättynyt. Jos edunsaaja jatkaa toimintaansa joissakin palvelukseen kuuluvissa 1 §:n 4 momentissa tarkoitetuissa tehtävissä vielä muiden palveluksen osien päättyessä, palveluksen katsotaan tätä momenttia sovellettaessa päättyneen kokonaan silloin, kun se tehtävä päättyy, josta saatu työansio kuukautta kohden laskettuna on suurin.

Jos edunsaaja on saanut 5 momentissa mainittujen säännösten tai määräysten perusteella varhennetun vanhuuseläkkeen, joka on karttunut 31 päivään joulukuuta 1994 saakka 11/60 prosenttia eläkeajaksi luetulta kuukaudelta, tämän eläkkeen saamisen eläkeikää pidetään myös hänen tämän lain mukaisena eläkeikänään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1998.

Lakia sovelletaan palveluksiin ja tehtäviin lain voimaantulon jälkeiseltä ajalta.

Lain 5 §:n 2 momenttia sovelletaan eläkkeeseen, jonka perusteena oleva eläketapahuma on sattunut lain voimaantulon jälkeen.

Ministeri Jouko Skinnari

N:o 1372/1997

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1997

Laki

evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain (298/1966) 3 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1601/1992, sekä

lisätään 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 564/1989 ja 1316/1995, siitä mainitulla lailla 1316/1995 kumotun 2 momentin tilalle uusi 2 momentti, lakiin uusi 1 a § sekä 5 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 337/1976, uusi 2 momentti seuraavasti:

1 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun henkilöön ei kuitenkaan sovelleta kuukautta lyhyempien valtion palvelussuhteiden eläketurvan järjestämisestä annettua lakia (1152/1997).

1 a §

Tätä lakia sovelletaan myös niihin virkaja työsuhteisiin, jotka eivät ole yhdenjaksoisesti jatkuneet vähintään kuukautta tai joista saatu ansio ei täytä valtion eläkelain (280/1966) 2 §:n 1 momentin 4 kohdassa mainittua vähimmäismäärää.

Tulevaa aikaa ei liitetä tämän pykälän mukaan eläkeajaksi luettaviin palvelussuhteisiin. Jos edunsaajalla ei kuitenkaan ole oikeutta valtion eläkelain 5 b §:n 2 momentissa tarkoitettuun täysitehoiseen eläkkeeseen minkään työntekijäin eläkelain (395/1961) 8 §:n 4 momentissa mainitun säännöksen mukaisen virka- tai työsuhteen tai yrittäjätoiminnan perusteella, tämän lain mukaista eläkettä määrättäessä otetaan huomioon tuleva aika. Tulevan ajan huomioon ottaminen edellyttää kuitenkin, että edunsaajan tämän pykälän mukaan eläkkeeseen oikeuttavista palvelussuhteista saamat ansiot ovat vähintään valtion eläkelain 2 §:n 1 momentin 4 kohdassa mainittu markkamäärä kaksitoistakertaisena eläketapahtumaa edeltävän 360 päivän ajalta. Tulevan ajan eläkepalkkana pidetään sanottujen 360 päivän ajalta tämän pykälän mukaan eläkkeeseen oikeuttavista palvelussuhteista saatuja työansioita valtion eläkelain 7 a §:n mukaisesti vähennettynä ja jaettuna 12:lla.

3 §

Jos viranhaltija tai työntekijä on saman aikaisesti kahdessa tai useammassa saman työnantajan palveluksessa, katsotaan hänen eläkettä määrättäessä olevan vain yhdessä palveluksessa. Samaksi työnantajaksi katsotaan myös osittaisessa yhteistaloudessa olevat seurakunnat. Jos edunsaaja on samanaikaisesti kahden tai useamman työnantajan palveluksessa, hänellä on oikeus eläkkeeseen niistä erikseen.

5 §

Eläkkeen määrä lasketaan kutakin eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusajan kuukautta kohti. Vajaalta kuukaudelta eläke lasketaan kutakin eläkkeeseen oikeuttavaa päivää kohti kuukauden kolmaskymmenesosina.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1998.

Lain 1 a §:ää sovelletaan kuukautta lyhyempään palvelukseen, joka on alkanut lain voimaantulon jälkeen. Jos palvelus on alkanut ennen lain voimaantuloa, mutta siitä saatu ansio on vähemmän kuin valtion eläkelain 2 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädetty markkamäärä, sovelletaan palvelukseen tätä lakia sen voimaantulosta lukien. Lain 5 §:n 2 momenttia sovelletaan 1 päivänä tammi-kuuta 1998 tai sen jälkeen alkaneeseen palvelukseen. Lainkohtaa sovelletaan lain voimaantulon jälkeiseltä ajalta myös ennen lain voimaantuloa alkaneeseen palvelukseen, joka jatkuu lain voimaan tullessa.

HE 229/1997
StVM 34/1997
EV 239/1997

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1997

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Ministeri Matti Aura

Laki**valtion eläkerahastosta annetun lain 4 ja 6 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 1997

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion eläkerahastosta 29 päivänä joulukuuta 1989 annetun lain (1372/1989) 6 §, sellaisena kuin se on laissa 942/1993, sekä
lisätään 4 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 942/1993, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2—4 momentti siirtyvät 3—5 momentiksi, seuraavasti:

4 §

 Alla mainituista henkilöistä työnantajan eläkemaksu on 7 prosenttia palkkasummasta vuonna 1998, 13 prosenttia palkkasummasta vuonna 1999 ja vuoden 1999 jälkeen se määräytyy 1 momentin mukaisesti:

1) valtion eläkejärjestelmän piirissä olevat kunnan peruskoulun ja lukion palveluksessa olevat henkilöt; ja

2) henkilöt, jotka ovat palveluksessa seuraavissa kouluissa:

a) peruskoululain (476/1983) 77 §:ssä tarkoitettua peruskoulua korvaavassa koulussa ja lukiolain (477/1983) 50 §:ssä tarkoitettua yksityisessä lukiossa;

b) aikuislukiolaissa (439/1994) tarkoitettua koulussa;

c) Steiner-koulusta annetussa laissa (417/1977) tarkoitettua koulussa;

d) steinerpedagogisista erityiskouluista annetussa laissa (932/1986) tarkoitettua koulussa;

e) peruskoululain (476/1983) 83 §:ssä tarkoitettua peruskoulua vastaavaksi järjestetyssä yksityisessä koulussa; sekä

f) Anna Tapion koulusta annetun lain (1197/1988) mukaisessa koulussa.

-----

6 §

Se osuus rahaston valtion keskuskirjanpidossa olevan yhdytilin varoista, jota ei käytetä 5 §:ssä säädetyillä tavoilla, lainataan valtiolle talousarviossa olevien menojen suorittamiseen sen mukaan kuin valtiovarainministeriö eduskunnan hyväksymien lainanottovaltuuksien puitteissa päättää.

Rahaston valtion keskuskirjanpidossa olevan yhdytilin varoille valtio maksaa korkoa, joka on yhtä suuri kuin valtion kassan sijoittamisesta saatava keskikorko. Yhdystilillä oleville varoille maksettavan koron määrää valtiokonttori ja korko tuloutetaan rahastolle vuosittain jälkikäteen helmikuun loppuun mennessä.

Rahaston valtiolle lainatuille varoille valtio maksaa korkoa, joka on yhtä suuri kuin koronmaksupäivänä noteerattu korko sellaiselle valtion obligaatiolainalle, jonka jäljellä oleva laina-aika on sama kuin rahaston valtiolle lainattujen varojen jäljelläoleva laina-aika.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1998.

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri Jouko Skinnari